

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, mr. sc. Inge Vezmar Barlek, Marine Kosović Marković i Sanje Štefan, članica vijeća te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom u povodu zahtjeva A. T. iz B., po opunomoćeniku M. P., odvjetniku u Z., na sjednici vijeća održanoj 23. ožujka 2021.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Podnositeljica zahtjeva osporava zakonitost članka 2. stavka 2., i članka 9. Odluke o osnivanju Centra za pomoć i njegu S. A. B. i njezinih izmjena i dopuna (Službeni glasnik Grada Benkovca, broj 1/10., 9/10. i 9/19.- pročišćeni tekst, dalje: Odluka) smatrajući da nije u suglasju s odredbama Zakona o ustanovama („Narodne novine“, broj 76/93., 29/97., 47/99., 35/08., 127/19.). U zahtjevu, u bitnom, ističe da joj je rješenjem gradonačelnika, utemeljenom na osporenoj Odluci, prestao mandat ravnateljice Centra za pomoć i njegu S. A. B. (dalje: Centra) te zahtjevu prilaže to rješenje.

U zahtjevu navodi da je Odluka u osporenim člancima neusklađena s odredbom članka 35. Zakona o ustanovama („Narodne novine“, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19), člankom 42. stavak 1. i člankom 48. stavak 1. t. 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jer je njima, nakon izmjena i dopuna Odluke, određeno da ravnatelja Centra imenuje i razrješuje osnivač- Grad Benkovac, čija prava i dužnosti obavlja gradonačelnik, a čime je nezakonito derogirana ovlast Upravnog vijeća, koje je kao kolegijalno i stručno tijelo, za upravljanje ustanovom, određeno u Zakonu o ustanovama i jer su ovlasti gradonačelnika nezakonito proširene. Predlaže ukinuti osporene članke predmetne Odluke.

U odgovoru na zahtjev donositelj akta ističe da je predmetna Odluka sa svim svojim izmjenama i dopunama u pročišćenom tekstu na snazi i da je donesena temeljem Zakona o socijalnoj skrbi jer se radi o ustanovi socijalne skrbi čiji ustroj je reguliran tim zakonom, a ne Zakonom o ustanovama. Pojašnjava da odredba članka 35. Zakona o ustanovama upućuje na posebni zakon kojim pitanje upravljanja ustanovom može biti drugačije riješeno, što je ovdje slučaj.

U odnosu na ovlasti gradonačelnika ukazuje na odredbu članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20, dalje: ZoLPRS)

prema kojoj predstavničko tijelo osniva javne ustanove, a gradonačelnik izvršava opće akte predstavničkog tijela, s time da je u članku 35. Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20, dalje ZoSS) propisano da se postupak imenovanja i razrješenja i ovlasti ravnatelja pobliže određuju aktom o osnivanju i statutom centra, u skladu sa zakonom. Predlaže zahtjev odbiti.

Zahtjev nije osnovan.

Predmetna Odluka, objavljena 17. veljače 2010. u Službenom glasniku Grada Benkovca broj 1/10 je mijenjana i dopunjavana dva puta, Odlukom objavljenom u Službenom glasniku Grada Benkovca, broj 9/10, u kojem glasilu je objavljen pročišćeni tekst Odluke i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke od 24. rujna 2019., objavljenom u Službenom glasniku Grada Benkovca, broj 9/19.

Pročišćeni integralni tekst Odluke je usvojen na sjednici Gradskog vijeća Grada Benkovca dana 29. travnja 2020. pa zahtjevom osporeni članci 2. stavak 2. i 9. Odluke, glase:

„Članak 2. stavak 2.

Prava i dužnosti osnivača obavlja zakonski zastupnik osnivača - gradonačelnik.

Članak 9.

Ravnateljicu Centra imenuje i razrješuje Osnivač na mandatno razdoblje od četiri godine. Ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.“

Predmetnu Odluku i njezine izmjene i dopune je donijelo Gradsko vijeće Grada Benkovca, na temelju ovlasti iz članka 12. Zakona o ustanovama („Narodne novine“, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08) koja propisuje da akt o osnivanju ustanove donosi osnivač, a da jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ustanovu osniva odlukom te temeljem članka 107. ranije važećeg Zakona o socijalnoj skrbi i članka 28. Statuta Grada Benkovca („Službeni glasnik Grada Benkovca“, broj 05/09). Izmjena i dopuna Odluke od 24. rujna 2019. je donesena na temelju odredbi Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ broj 157/13; 152/14; 99/15; 52/16; 16/17 i 130/17) i članka 28. Statuta grada Benkovca (Službeni glasnik Grada Benkovca, broj 05/09, 03/10, 04/10, 01/13, 02/14 i 01/18).

Za ocjenu zakonitosti sada važećih odredbi članka 2. stavka 2. i članka 9. Odluke su mjerodavne odredbe članka 35. stavka 1. Zakona o ustanovama koji, nakon posljednje izmjene (NN 127/19), glasi:

“Članak 35. Ustanovom upravlja upravno vijeće ili drugo kolegijalno tijelo (u daljnjem tekstu: upravno vijeće) ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.“

Posebni zakon koji uređuje područje socijalne skrbi je važeći ZoSS, koji u svojem članku 165. i 166. regulira pitanja osnivanja i upravljanja Centrom za pomoć u kući.

Kako je člankom 3. Odluke, Centar za pomoć i njegu S. A. B. osnovan radi pomoći u kući, na upravljanje ovim Centrom primjenjuju se te odredbe ZoSS-a.

Prema članku 166. ZoSS-a centrom za pomoć u kući upravlja i vodi ga ravnatelj, a kada je osnivač centra jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave za ravnatelja može biti imenovana osoba koja je hrvatski državljanin, koja ima najmanje srednju stručnu spremu te u odnosu na koju ne postoji zapreka iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona. Postupak imenovanja i razrješenja te ovlasti ravnatelja centra za pomoć u kući pobliže se utvrđuju aktom o osnivanju i statutom centra u skladu s ovim Zakonom, gdje su i regulirane.

Temeljem zakonske ovlasti na osnivanje i uređivanje načina upravljanja predstavničko tijelo Grada Benkovca je u skladu sa svojim ovlastima i u skladu s citiranim odredbama ZoSS-a odredilo, da ustanovom upravlja ravnatelj kojeg imenuje osnivač (jedinica lokalne samouprave), u čije ime odlučuje zakonski zastupnik osnivača - gradonačelnik, koji je i temeljem članka 48. ZoLPRS-a, ovlašten izvršavati odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a stavkom 1. točke 6. iste odredbe ovlašten je imenovati i razrješavati predstavnike jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 35. stavka 1. točke 5. tog Zakona.

Slijedom navedenog Sud ocjenjuje da osporavane odredbe Odluke nisu nesuglasne s odredbama Zakona o ustanovama, u skladu su sa odredbama ZoSS-a i ZoLPRS-a te je odgovarajućom primjenom odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a, odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu, 23. ožujka 2021.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović, v.r.